

EEN INTERESSANTE WAARNEMING OVER HET
SCHADELIJK OPTREDEN VAN DE ZURINGBLADWESP
(AMETASTEGIA GLABRATA FALL.)

*With a summary: An interesting observation on a case of damage by
Ametastegia glabrata Fall.*

DOOR

Dr Ir G. S. VAN MARLE

In de herfst van 1952 werd door de Heer BOSMAN te Zevenaar, assistent bij de Rijkstuinbouwvoorlichtingdienst, de aandacht gevestigd op een merkwaardig geval van aantasting van appels door de larve van de zuringbladwesp (*Ametastegia glabrata* FALL.). Het betrof een perceel jonge appelstruiken te Tolkamer, gemeente Herwen en Aerd (Gld.). De vruchten van de ene helft van het perceel, waar wikke als onderteelt was gebruikt, bleken zeer zwaar aangetast, de vruchten van de andere helft, met onderteelt van aardappelen, waren geheel vrij van aantasting gebleven. Volgens de teler was de grens tussen het aangetaste en het niet aangetaste gedeelte zeer scherp, op de rij af.

Op 10 November 1952 werd een onderzoek ter plaatse ingesteld. De wikke, die begin September voor de tweede maal gemaaid was, stond nog op ruiters te drogen. De hergroei van de wikke-stoppel was van weinig betekenis. Wel werden op het met wikke beteelde perceelsgedeelte zeer veel onkruiden aangetroffen, o.a. muur, akkerdistel, melkdistels, duivenkervel, herik, kweek, kleefkruid, klapproos en weegbree. Een enkel exemplaar van zuring (soort niet nader gedetermineerd) werd gevonden. Al deze onkruiden, welke – met uitzondering van de zuring – niet geschikt zijn als voedselbron voor de larven van de zuringbladwesp, werden ook aangetroffen in het met aardappelen beteelde perceelsgedeelte. Nauwkeurig zoeken leidde echter op het met wikke beteelde deel tot het vinden van zwaluwtong (*Polygonum Convolvulus* L.). Het aantal nog aanwezige, levende planten hiervan was gering, maar in elke op ruiters staande hoop wikkehooi werden de verdroogde stengels van dit onkruid aangetroffen. Daar vele stengels vruchten droegen, was een betrouwbare determinatie mogelijk. Behalve in het wikke-hooi werden verdroogde stengels ook in veel appelstruiken gevonden, soms tot in de top van de struik toe. In de Jonathan-struiken, met hun naar beneden hangende takken, kwamen de meeste voor, maar ook de andere rassen (o.a. Schone van Boskoop en Winston) waren er niet vrij van. De vruchten van deze rassen waren voor een hoog percentage aangetast. Op het perceelsgedeelte, dat met aardappelen was beteeld, ontbraken de resten van de zwaluwtong geheel, ook in de Jonathan-struiken. Blijkbaar was door de normale in de aardappels toegepaste onkruidbestrijding de zwaluwtong in dit geval te vroeg uitgeroeid. In de wikke daarentegen had deze plant zich ongestoord kunnen ontwikkelen en was in de kronen van de struiken doorgedrongen. De zuringbladwesplarven, die op de zwaluwtong geleefd hadden, konden hier dan ook in hun onmiddellijke nabijheid vruchten vinden, waarin ze zich dan ook ingeboord hadden.

Zwaluwtong is een zeer algemeen akkeronkruid. WESTHOFF, VAN DIJK en PASSCHIER (1942, p. 10) noemen het als een klasse-kensoort van de Rudereeto-Secalinetea, de klasse der Akkeronkruid- en Ruderaalgemeenschappen. Wan-

neer in een boomgaard een onderteelt gebruikt wordt, zoals wikke, waarin dit onkruid niet te bestrijden is, bestaat er een grote kans op aantasting van de vruchten door de larven van de zuringbladwesp. Daar zwaluwtong in de struiken klimt, is het als waardplant m.i. zelfs gevaarlijker dan zuring en de niet-klimmende duizendknopen als perzikkruid, die in Vlugschrift 69 van de P.D. speciaal vermeld zijn.

Het voornemen bestaat op het perceel, waar in 1952 bovenstaande waarnemingen zijn verricht, een proefveld met in de zomer te zaaien groenbemestingsgewassen aan te leggen om te onderzoeken welke invloed deze hebben op het optreden van zwaluwtong en op de aantasting van de vruchten door de larven van de zuringbladwesp.

SUMMARY

The apple-crop from one part of a bush-orchard with a cover crop of vetch was seriously damaged by the larvae of *Ametastegia glabrata* FALL. In the other part of the same orchard planted with an under-crop of potatoes there was no damage at all. The difference was attributed to the presence in the vetch of the weed *Polygonum Convolvulus* L., a known host-plant of the sawfly larvae. This weed, which climbed into the trees, was absent from that part of the orchard where the potatoes were grown. An experiment is planned with different green-manuring plants in the infested orchard to investigate their effects on the development of the weed and consequently on the damage by the sawfly larvae.

LITERATUUR

WESTHOFF, V., VAN DIJK, J. W., PASSCHIER, H. – 1942. Overzicht der Plantengemeenschappen in Nederland. 's-Graveland.
De Zuringbladwesp, Vlugschrift No 69 Plantenziektenkundige Dienst, Januari 1953.